

23 868 (R 1512)

Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van de Republiek Cuba inzake luchtdiensten tussen en via de Nederlandse Antillen en Cuba, met Bijlage; Havanna, 7 oktober 1993

A

ADVIES RAAD VAN STATE EN NADER RAPPORT

Hieronder zijn opgenomen het advies van de Raad van State d.d. 7 januari 1994 en het nader rapport d.d. 17 juni 1994, aangeboden aan de Koningin door de Minister van Buitenlandse Zaken.

Het advies van de Raad van State is cursief afgedrukt.

Bij Kabinetsmissive van 18 november 1993, no. 93.009403, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Buitenlandse Zaken a.i., bij de Raad van State van het Koninkrijk ter overweging aanhangig gemaakt de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van de Republiek Cuba inzake luchtdiensten tussen en via de Nederlandse Antillen en Cuba, met Bijlage; Havanna, 7 oktober 1993, met toelichtende nota.

Blijkens de mededeling van de Directeur van Uw kabinet van 18 november 1993, nr. 93.009403, machtigde Uwe Majesteit de Raad van State van het Koninkrijk zijn advies inzake het bovenvermelde verdrag rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 7 januari 1994, nr. W02.93.0741/K, bied ik U hierbij aan.

1. De tekst van artikel 5, eerste en tweede lid, van de Overeenkomst is identiek aan de tekst van artikel 5 van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Cuba inzake luchtdiensten tussen en via hun onderscheiden grondgebieden (Trb. 1993, 118). In tegenstelling tot de tekst van artikel 5 van het luchtvaartverdrag tussen Nederland en Cuba bevat de tekst van artikel 5 van het luchtvaartverdrag tussen de Nederlandse Antillen en Cuba naast een eerste en een tweede lid een viertal artikelliden (derde tot en met zesde lid) inzake belastingen, douanerechten en heffingen, die ook in andere luchtvaartverdragen zijn terug te vinden.

Nu er noch voor Nederland noch voor de Nederlandse Antillen een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting met Cuba bestaat, kan het hier signaleerde verschil tussen beide luchtvaartverdragen met Cuba niet – ook niet ten dele – daaruit voortvloeien. Derhalve rijst de vraag hoe genoemd verschil is te verklaren. De Raad van State van het Koninkrijk acht een toelichting ter zake wenselijk.

1. De vraag van de Raad van State, hoe het verschil te verklaren tussen de tekst van artikel 5 van het onderhavige verdrag en de tekst van hetzelfde artikel van het luchtvaartverdrag ten behoeve van Nederland moet op een misverstand berusten, nu de beide teksten identiek zijn.

2. *In de laatste zin van de tweede volle alinea van de toelichtende nota wordt vermeld dat voor het overige het luchtvaartverdrag tussen de Nederlandse Antillen en Cuba de op luchtvaartgebied gebruikelijke bepalingen bevat. De gebruikelijke luchtvaartverdragsbepaling inzake verandering van luchtvaartuig is evenwel niet in het luchtvaartverdrag tussen de Nederlandse Antillen en Cuba opgenomen. Derhalve ware voornoemde zin in de toelichtende nota te nuanceren. Voorts ware in de toelichtende nota duidelijkheid te verschaffen over de vraag waarom deze gebruikelijk bepaling in het luchtvaartverdrag tussen de Nederlandse Antillen en Cuba ontbreekt, te meer nu deze bepaling in het luchtvaartverdrag tussen Nederland en Cuba is opgenomen.*

2. Ten aanzien van de opmerkingen van de Raad omtrent de bepaling inzake verandering van luchtvaartuig zij allereerst vermeld dat genoemde bepaling geen algemeen aanvaarde regeling in luchtvaartverdragen is. In de zogeheten «Standard Form of Agreement», zoals aanvaard tijdens de burgerluchtvaartconferentie van Chicago in 1944, komt deze bepaling niet voor. Aangezien voorts het onderhavige verdrag onafhankelijk van het luchtvaartverdrag ten behoeve van Nederland functioneert en de Nederlands-Antilliaanse autoriteiten, die zelf over de inhoud van het verdrag heeft beslist, geen behoefte hadden aan bedoelde regeling, lijkt het niet nodig om in het kader van het toelichten van de inhoud van het onderhavige verdrag in te gaan op het ontbreken van die regeling.

3. *In artikel 23 van het luchtvaartverdrag tussen de Nederlandse Antillen en Cuba wordt bepaald dat dit verdrag voorlopig wordt toegepast vanaf de datum van ondertekening. Het verdrag is ondertekend op 7 oktober 1993. In de laatste alinea van de toelichtende nota wordt evenwel vermeld dat de materiële verdragsbepalingen reeds vanaf 4 april 1993 worden toegepast. Indien hier sprake is van een misverstand, ware de toelichting op dit punt te corrigeren. Is geen sprake van een misverstand, dan ware deze kennelijke afwijking van artikel 23 in de toelichtende nota te verklaren.*

3. Door aanvulling van de toelichting op dit punt wordt het verschil tussen informele, ambtelijke regeling en regeling op grond van het verdrag verduidelijkt.

4. *Ten aanzien van de bijlage bij het verdrag wordt in de toelichtende nota gesteld, dat deze gelet op zijn inhoud is aan te merken als zijnde van uitvoerende aard, zodat verdragen tot wijziging van de bijlage worden beschouwd als uitvoeringsverdragen die geen parlementaire goedkeuring behoeven, tenzij het parlement zich het recht tot goedkeuring voorbehoudt. De Raad wijst er evenwel op dat in het eerste lid van artikel 2 van het verdrag, dat de voornaamste rechten en plichten tussen de verdragspartijen regelt, het voorbehoud «tenzij in de Bijlage anders is bepaald» bevat. Dit betekent dat de bijlage mede de omvang van deze rechten en verplichtingen kan bepalen, hetgeen er naar het oordeel van de Raad op duidt dat niet op voorhand kan worden gesteld dat toekomstige wijzigingen daarvan naar hun aard (slechts) van uitvoerende aard zijn. De toelichting ware op dit punt te nuanceren.*

4. Naar aanleiding van de opmerking van de Raad is de toelichting op het punt van de uitvoerende aard van de bijlage iets genuanceerd.

5. *Voor een redactionele kanttekening moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.*

5. Aan de redactionele kanttekening van de Raad is gevolg gegeven.

De Raad van State van het Koninkrijk geeft U in overweging goed te vinden dat bedoelde Overeenkomst wordt overgelegd aan de beide Kamers der Staten-Generaal en aan de Staten van de Nederlandse Antillen, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

*De Vice-President van de Raad van State van het Koninkrijk,
W. Scholten*

Ik moge U verzoeken mij te machtigen gevolg te geven aan mijn voornemen de tekst van het verdrag vergezeld van de gewijzigde toelichtende nota ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen aan de Eerste en aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal en tevens over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
P. H. Kooijmans

**Redactionele kanttekening, behorende bij het advies no.
W02.93.0741/K van de Raad van State van het Koninkrijk van 7
januari 1994**

- In de toelichtende nota ware «parlement» te vervangen door: Staten-Generaal.